

NIX TEVEEL GEZEGD over Solidarnosc, Sociale Dienst en Wageningen, pag. 2,3. NEDERLANDSE TAMILS, pag. 3,4. DE WRAAK VAN JHR. MR. DE BRAAUW, pag. 5,6,7 en 8. Boerenorganisaties, pag. 10,11. R. VAN FUSSEN, pag. 11,12.

bluf!

NR. 178, 11 JULI 1985, f2,-
WEEKBLAD DAT ER WAT VAN BRAAUWT.

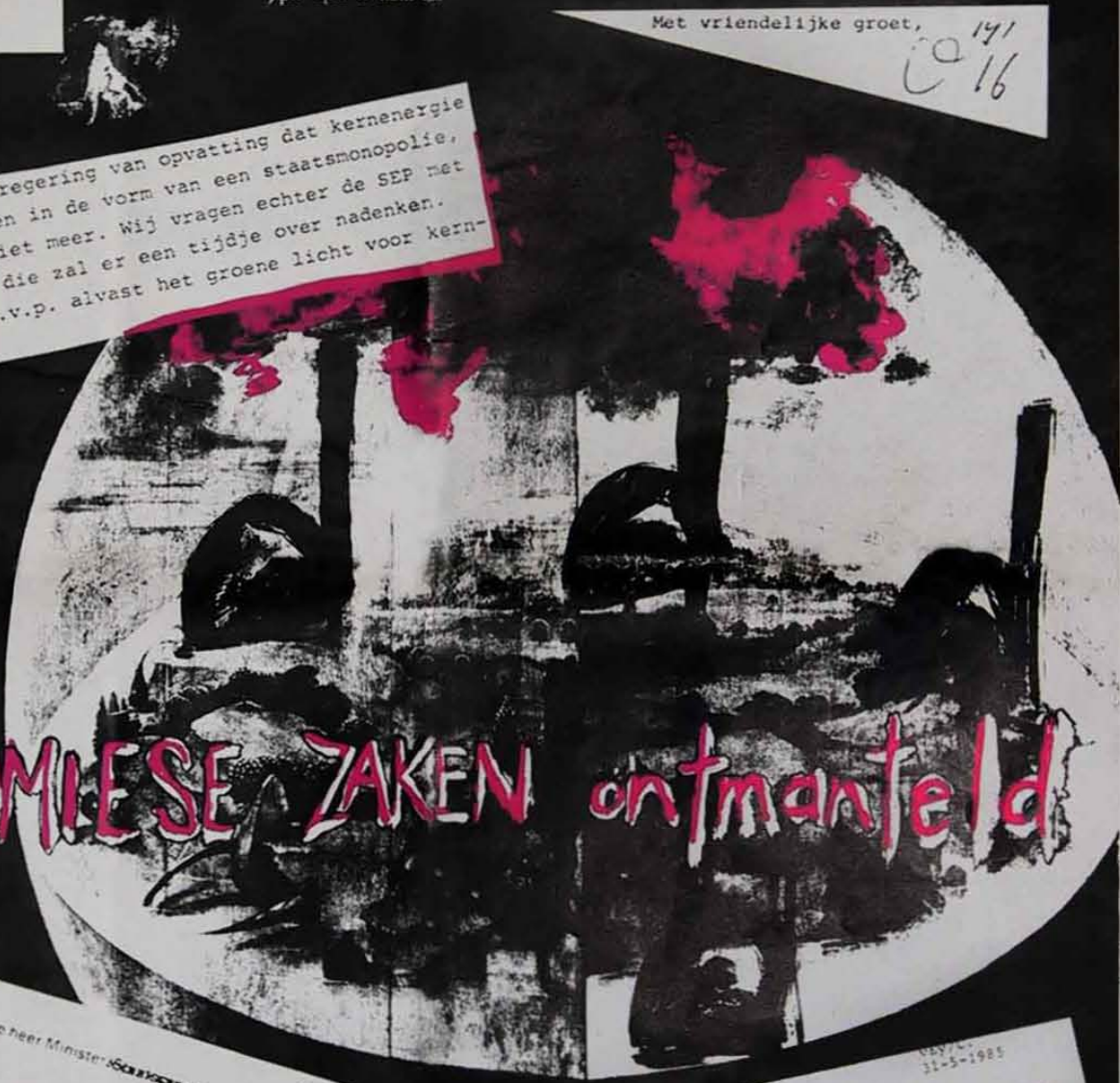
Blauw briefpapier avp
 PERSOONLIJK
 De heer Commissaris der Koningin van de provincie Noord-Brabant, nr. A.A.M. van Agt Postbus 90151 5200 MC 's-Hertogenbosch.
 De heer Commissaris der Koningin van de provincie Limburg, dr. J. Kremers Bouillonstraat 3 6211 HH Maastricht.

Op de afbeelding is te zien dat

De afbeelding is te zien dat

Met vriendelijke groet,
 19/1
 © 16

"weliswaar was eerst de regering van opvatting dat kernenergie georganiseerd moet worden in de vorm van een staatsmonopolie, maar nu weten wij het niet meer. Wij vragen echter de SEP met een voorstel te komen, die zal er een tijdje over nadenken. Maar niettemin, geef s.v.p. alvast het groene licht voor kern-energie."

EKONOMIESE ZAKEN ontmanteld

Nota aan de heer Minister van Economische Zaken
 (VERTROUWELIJK)
 19 april 1985
 EER/180/85
 Bezoek Heren Kremers en Van Agt
 J. behan
 10/11

Op 22 april a.s. om 11.00 uur zult u een gesprek hebben met de Heren Kremers en Van Agt, over de vestiging van kerncentrales in Nederland. Onderstaand wordt ingegaan op een aantal punten m.b.t. het regeringsstandpunt over de toekomstige elektriciteitsvoorziening, die in dit gesprek aan de orde kunnen komen.

Afspraken tijdens gesprek van minister Van Aardenne met de beide Commissarissen der Koningin in de provincies Noord-Brabant en Limburg d.d. 22 april 1985.
 1. Voor wat betreft de kernenergie:
 De minister wijst op de lokatie te Moerdijk en te Borssele nieuwe kernenergie-eenheden gevestigd zijn.

DE geheime documenten ter inzage op pag. 5,6,7 en 8

DE WRAAK VAN JHR. MR. DE BRAUW

Direkt na de verhuizing van allerlei papieren uit het Ministerie van Economische Zaken, die wij in de nacht van 20 op 21 juni hebben uitgevoerd, was er nogal wat aandacht in de pers voor de paniekreactie van v.Agt, die zei dat een aantal van de in beslaggenomen dokumenten betrekking hebben op een onderhoud dat hij, samen met de president-direkteur van de PNEM, van Rooy, gehad heeft met van Aardenne (Parool, 22-6-'85)

Nog geen week later kwam v.Aardenne met de mededeling dat zo'n gesprek nooit heeft plaatsgehad. Er is volgens hem wél een gesprek geweest tussen hem, v.Agt en Kremers (kommissaris van de Koningin in resp. Noord-Brabant en Limburg) over uitbreiding van kolencentrales in Brabant en Limburg.

Nu deze beide gesprekspartners hun zegje hebben gedaan, wordt het tijd dat wij, 'de wraak van jhr. mr. de Brauw', opening van zaken geven.

In de opgehaalde dokumenten wordt gerept van meerdere gesprekken tussen Van Agt, Kremers en Van Aardenne. één van die gesprekken vond plaats op 22-10-84 om 12.00 uur. Onderwerp van gesprek waren de nieuw te bouwen kerncentrales en de beslommingen daaromheen, zoals de fusie van de PLEM, de PNEM en evt. ook de PZEM (de elektriciteitsbedrijven van resp. Limburg Noord Brabant en Zeeland), en de reorganisatie van de SEP (Samenwerkende Elektriciteits Producenten).

Maar met name de voorwaarden waaronder van Agt Moerdijk als vestigingsplaats aanbod zijn interessant:

* provinciale besturen en elektriciteitsbedrijven die kernenergie niet zien zitten, moeten van van Agt méér voor hun elektriciteit betalen dan voorstanders.

* een uitzondering moet worden gemaakt voor industriële grootverbruikers, de 'giganten' in provincies die geen kernenergie willen. Deze giganten moeten volgens van Agt delen in het goedkoper stroomtarief (dat overigens kunstmatig 'goedkoop' wordt gemaakt).

In de nacht van 20 op 21 juni ontrok 'De wraak van jhr. mr. De Brauw' 6 postzakken vol geheime dokumenten aan het zicht van de duistere konkelburelen van het Ministerie van Economische Zaken. De kamer van direktieurgeneraal voor Energiezaken Verberg werd leeg achtergelaten.

In Bluf! nr.176 kon je een eerste greep uit het verzamelde werk aanschouwen. Dit keer liggen opnieuw schokkende originele dokumenten ter inzage. Zij geven een vrij compleet beeld van hoe op hoog ministeriel en provinciaal nivo 2 of 3 nieuwe kerncentrales voorgekookt én doorgedrukt worden. Kleinverbruikers betalen, industriegiganten profiteren. Kritiese elektriciteitsbedrijven monddood makend in een nieuwe SEP, blanco cheques uitschrijvend voor Hoogovers.

Rondmodderen in een vuile zwijnenstal en zin krijgen om de rest van de grote familie de Brauw te organiseren.

Brief van Verberg aan v.Aardenne, 22-10-'84

De PNEM heeft een "optie" van 50 ha bij het industrieterrein Moerdijk. Dat zou voldoende zijn voor twee kerncentrales. Duidelijk zal zijn dat daarmee het hele financiële probleem slechts gedeeltelijk wordt opgelost. Verwachting mag echter worden dat er een spin-off ontstaat. De interimopslag-faciliteit die zo'n 20 ha vraagt zou uiteraard ook goed op Moerdijk gehuisvest kunnen worden. Wat denken Van Agt/Kremers daarvan?

270
110

Uit dezelfde brief blijkt, dat de PNEM al op 22 oktober 1984 een optie van 50 hektare had op Moerdijk, genoeg voor 2 kerncentrales. Verberg doet hier tevens al de suggestie om 20 hektare vrij te maken voor opslag van radio-actief afval.

BIJNA (!) ALLES ROND

Een ander gesprek, met dezelfde gesprekspartners, vond plaats op 22 april j.l. om 11.00 uur. De afspraken die toen gemaakt zijn, zijn vastgelegd in een brief van 14 juni, gericht aan van Agt en Kremers. Deze brief is weer gebaseerd op een konseptafsprakenlijstje dat door van Eyndhoven (alg.direkteur van de PLEM) is verstuurd aan Verberg (direkteurgeneraal voor Energie van het Ministerie van Economische Zaken).

Uit deze brief blijkt dat bijna(!) alles rond is:

- * Van Aardenne wil op Moerdijk één of twee kerncentrales
- * ook Borssele moet er een kerncentrale bijkrijgen, vindt van Aardenne
- * de elektriciteitsbedrijven (in dit geval de gefuseerde PLEM en PNEM, en evt. ook de PZEM) die kernenergie toepassen betalen minder voor hun stroom, evenals de industriegiganten, waar die dan ook gevestigd mogen zijn
- * in ruil voor vestiging van 1 of 2 kerncentrales op Moerdijk zal van Aardenne zijn uiterste best doen om in Buggenum(L) en Geertruidenberg (NB) nieuwe kolencentrales te realiseren met een totaalvermogen van 600 Megawatt. Zonodig zal hij tot die tijd de bestaande centrales in die plaatsen handhaven, desnoods 5 jaar langer dan gepland.

Overigens levert de fusie met de PZEM

nogal wat problemen op. Oorzaak hiervan zijn zakelijke en persoonlijke tegenstellingen tussen van Agt en Don (PvdA-gedeputeerde voor Energiezaken in de Provinciale Staten van Zeeland)

DE KOMMISSIE SMEERPUIT

In het advies aan de regering over kernenergie heeft de Commissie Smeersput (een adviescommissie van de regering waarin grootindustriëlen zitten ter voorbereiding van de bouw van nieuwe kerncentrales) een belangrijke

rol gespeeld. In deze commissie zitten o.a. Wagner, Langeman en Bogers. Men mag wel stellen dat deze heren in staat geacht mogen worden de belangen van de industrie te behartigen. Hun belang ligt namelijk bij zo laag mogelijke energieprijzen. Op dit moment krijgen die giganten aardgas geleverd tegen veel lagere prijzen dan wij, de kleinverbruikers. De EEG ziet deze vorm van overheidssubsidie echter niet zitten omdat die concurrentievervalsend werkt t.o.v. het buitenland. Deze regeling moet per 1-1-1989 gestopt worden en de EEG zal alleen akkoord gaan met een nieuwe

regeling als Nederland zijn brandstofkosten op de lange duur beperkt. Een regelrechte duw dus richting kernenergie, want in alle kostprijsberekeningen betreffende de toekomstige energievoorziening laat men kernenergie het goedkoopst uitvallen. Zo worden o.a. de kosten van ontmanteling

en opslag van het afval niet voldoende doorberekend. Ook de kosten van uranium worden lager gesteld dan die van olie of gas. Het is dus wel duidelijk voor wie die kerncentrales er moeten komen!

De Commissie Smeersput stelde nog dreigend dat als het parlement kern-

Brief Verberg aan v. Aardenne, 19-5-'85

Samenwerking elektriciteitssector.

Voor de creatie van voldoende platform om de bouw van voldoende kernvermogen in Nederland te verzekeren vinden wij een samenwerking tussen de drie zuidelijke elektriciteitsbedrijven gewenst (financieel, dragen van risico's). Tussen de PLEM en PNEM zijn inmiddels tamelijk concrete besprekingen aan de gang om tot zo'n fusie te komen. Daarbij sluit men de PZEM uit, ondanks poging van Zeeland om toegelaten te worden en ondanks uitspraken in de Staten van de drie zuidelijke provincies om te proberen zo'n samenwerking te funderen. Ten dele zijn deze tegenstellingen van persoonlijke aard, waarbij met name de verhouding Van Agt/Don aan de orde is. Van verschillende kanten is gepoogd daar verandering in te brengen, hetgeen nog niet is gelukt tot op heden. Ook zijn er tegenstellingen van zakelijke aard bijvoorbeeld over de vraag waar nieuw kernvermogen eventueel moet worden gebouwd en of samenwerking leidt tot het sluiten van regionale kantoren met overeenkomstig verlies van werkgelegenheid in Moerdijk etc. Deze tegenstellingen zijn inmiddels zo hoog opgelopen, mede door een in onze ogen niet zo erg handige brief richting Zeeland, dat in Zeeland thans over samenwerking wordt "gepraat" met zijn "natuurlijke" vijand, namelijk Zuid-Holland. O.i. zoudt U aan de Heer Kremers en aan de Heer Van Agt kunnen vragen nog eens te willen overwegen of niet alsnog een forse poging moet worden gedaan Zeeland bij deze samenwerking te betrekken. Zodoende wordt een voldoende krachtig draagvlak geformeerd, met een voldoende nucleaire know-how etc.

Brief van Verberg aan van Aardenne, 22-10-'84

Nota aan de heer Minister/STATENKAMMER

Num. S.G.
Onderwerpen
Verzender
Tegemoet

Datum
Nummer
Onderwerp

22 oktober 1984
DGE/21/84

bezoek heren Kremers en Van Agt

In verband met het gesprek van hedenochtend enige informatie.

1. Vrijdag 12 oktober jl. hebben de toppen van PNEM en PLEM (CGK's, directeuren, betrokken gedeputeerden) uitvoerig beraadslaagd over met name toekomstige fusie en kernenergie.
2. Donderdag jl. hebben beide Raden van Commissarissen unaniem besloten het pad van de fusie PNEM PLEM op te gaan, en is vastgelegd dat "erden" (i.e.s PZEM) kunnen toetreden.
3. Knelpunt in de samenwerking met PZEM is de heer Don die zich verzet tegen een NV-vorm; spanningen in het Zeemse loper zo op dat de portefeuille van de heer Don gevaar loopt. U bent reeds op de hoogte van de voorgenomen moties in de Staten van Zeeland, Noord-Brabant en Limburg.
4. Van Agt en Kremers komen bij u om na te gaan of u akkoord kan gaan met het volgende:
 - zij (en hun CDA-genoten) willen zich politiek sterk maken om een kerncentrale op de Moerdijk te krijgen echter onder de voorwaarden:
 - a. zij die kernenergie afwijzen (zoals recent GS-Noord Holland) krijgen een elektriciteitsrekening als ware er geen kern-elektriciteit;
 - b. zij zijn wel bereid kernenergievoordeel toe te laten komen aan de industrie-giganten ook als die in Provincies zijn gehuisvest waar men tegen kernenergie is;
 - c. men wil ~~ook~~ in die provincies waarvan de bestuurders zich voor kernenergie inzetten de voordelen daarvan ook aan het publiek ten goede laten komen ("waarom zouden zij anders deze zwart kar trekken").

energie zou verwerpen, het volk dan ook maar de rekening moet betalen. De kleinverbruikerstarieven omhoog (f 170,- per huishouden per jaar!) om de grootverbruikers te subsidiëren houdens van van Agt gaat dus niet op. In Brabant niet, nergens niet!

DE ZAAK COCONUT

Brief Kommissie Smeerspuit

De Minister licht voorts nog toe, dat kernenergie zijns inziens het middel is om de kosten van elektriciteit omlaag te brengen. Zou het Parlement besluiten, geen uitbreiding van kernenergie toe te laten dan moet dat beschouwd worden als de wens van het volk, hetgeen zal moeten leiden tot een sterkere degressie in de tarieven teneinde de grootverbruiker toch concurrerende elektriciteitstarieven te kunnen bieden; de kleinverbruikers zullen dan meer moeten betalen.

Volgens de plannen moeten de nieuwe kerncentrales een vermogen krijgen van 3000 MW. Een hoeveelheid die tegen die tijd voor 2/3 opgeslorpt zal worden door de industrie. Het sprookje van goedkope stroom voor de huis-

De reorganisatie van de elektriciteitsbedrijven en de veranderingen van de elektriciteitswet werden door het kabinet gebruikt om tegenstand uit de elektriciteitswereld tegen kernenergie omver te walsen. Dit mag

Brief van Verberg aan Coconut

Vervolgens vindt 21 juni een vervolgesprek plaats zonder dat de SEP-directie met een duidelijk voorstel c.q. duidelijke kanttekening komt. Diezelfde dag meldt ook de minister aan de SEP-delegatie dat over de organisatie van eventuele kernenergie overleg nodig is. weliswaar was eerst de regering van opvatting dat kernenergie georganiseerd moet worden in de vorm van een staatsmonopolie, maar nu weten wij het niet meer. Wij vragen echter de SEP met een voorstel te komen, die zal er een tijdje over nadenken. Maar niettemin, geef s.v.p. alvast het groene licht voor kernenergie."

Al met al schrijven wij thans 7 september ruim 3 maanden nadat ik de SEP-directie officieel op de hoogte bracht. (A propos, een echte verrassing kon dat niet zijn omdat ik reeds in de tweede helft '83 aan de directie informeel had laten weten dat in het kader van een 3 à 5 productie-eilanden-plan ik er wel voor voelde om dan ook de eventuele kerncentrales bij die eilanden onder te brengen.)

uiteraard niet hardop gezegd worden. Officieel zijn reorganisatie en nieuwe kerncentrales strikt gescheiden. Uit de nu openbaar gemaakte stukken blijkt dit verband wel degelijk. Chantage en financieel gekonkel vanuit de overheid nemen hierin maffia-achtige vormen aan.

De huidige organisatie van de elektriciteitsbedrijven blokkeert een keuze voor kernenergie. Vooral de elektriciteitsbedrijven in de Randstad en Noord-Nederland verzetten zich hier tegen. Het kabinet heeft bepaald dat de elektriciteitssector zelf de beslissing tot de bouw moet nemen. De politieke controle vanuit Provinciale Staten op de elektriciteitsbedrijven kan op dit moment die beslissing tegenhouden. De nieuwe elektriciteitswet is bedoeld om die politieke controle uit te bannen, zodoende de weg vrijmakend voor kernenergie. De minister wil echter geen diktaat voorleggen, dus ziet hij liever dat de bedrijven de reorganisatie zelf ter hand nemen. Heren uit de SEP zijn onder de naam Coconut (Commissie Concentratie Openbare Nutsvoorzieningen) hier al een jaar mee bezig, met gering resultaat.

Uit een brief van 7 september 1984 blijkt dat de problemen binnen de commissie hoog zijn opgelopen. Verberg

stort zijn hart uit. Al in de tweede helft van '83 had hij gepleit om de bestaande 16 elektriciteitsbedrijven terug te brengen tot 3 à 5, het zgn. 'eilandenplan'. De kerncentrales moesten in deze gefuseerde bedrijven ondergebracht worden. Een gefrustreerde Verberg stelt verderop in de brief: "In juni '84 wordt de SEP-directie verzocht te komen met een voor een kernenergie werkbare organisatie. 3 maanden later is er nog geen SEP-voorstel".

Op 28 november is er opnieuw een bespreking tussen de SEP-directie en EZ en de Minister. Deze laatste merkt op dat ook reorganisatie van de SEP tot één landelijk elektriciteitsproduktiebedrijf de bouw van nieuwe kerncentrales kan blokkeren. SEP-leden kunnen nog steeds dwarsliggen. De 3-eilanden-optie (Zuid, Randstad, rest van Nederland) lijkt hem meer geschikt om de nieuwe kerncentrales te bouwen. Besloten wordt 'a titre personnel' een groepje te vormen om dit plan uit te werken. Een officiële SEP-EZ-werkgroep wordt politiek niet wenselijk geacht. De achterban uit de elektriciteitswereld zou wel es in opstand kunnen komen tegen dit gekonkel.

Samenvatting gesprek tussen Minister, Verberg, Ketting (=potentieel president nieuwe SEP) en SEP-directie op 28-11-'84

In het geval het wel komt tot uitbreiding van kernenergie is de houding van de regionale bestuurders doorslaggevend. De vestigingsplaatsen voor kernenergie zullen een planologische kernbeslissings-procedure moeten doorlopen en dan wordt het vervolgens belangrijk welke houding de provinciale besturen aannemen. Het kan niet meer een kwestie zijn van de elektriciteitsbedrijven, want daaronder zijn er die - althans op het ogenblik - hun veto uitspreken over kernenergie. In dat geval zal er zeker voor moeten worden gezorgd, dat de giganten in het hele land het goede tarief krijgen, maar dat voor kleinverbruikers en middelsoort-verbruikers in de provincies zonder moed een hoger tarief zou moeten gelden dan in de moedige provincies. Dat betekent dan een amendement op de kostenpooling voor wat kernenergie betreft en dan nog uitsluitend voor de verbruikers, die geen giganten zijn.

Het officiële regeringsstandpunt om tot één landelijk elektriciteitsproduktiebedrijf te komen wordt nu verlaten aangezien dat de bouw van de nieuwe monsters in gevaar kan brengen.

de jaren echter fors stijgen. Buiten beschouwing blijven ook de kosten van de opslag van het afval en ontmanteling van de centrale. Het voordeel is dus geheel kunstmatig. Van Agt heeft echter een worst nodig om die

De elektriciteitsbedrijven krijgen dan moeten de besprekingen over een landelijk tarief ook maar worden opgeschort, zo stelt Economische Zaken. Het regio-voordeel van Van Agt staat dus haaks op deze afspraken. En ook de nieuwe elektriciteitswet spreekt zich uit voor uniforme tarieven.

dan moeten de besprekingen over een landelijk tarief ook maar worden opgeschort, zo stelt Economische Zaken.

Verslag gesprek v. Aardenne, Ketting en Verberg

de pooling is evenals andere onderwerpen die met de herstructurering te maken hebben, van de diverse agenda's afgevoerd. Opmerkelijk is dat de pooling met name van belang is voor het PEN, GEB Amsterdam, PEGUS en EZH; Friesland en EGD: daar liggen geen echte problemen; de wet moet nu wel snel komen anders gaat de geloofwaardigheid er wordt overwogen eind juli/begin augustus dertien heren (van ieder SEP-lid één) een dag bij elkaar te laten zitten; resultaat zou kunnen zijn dat uiterlijk in oktober statuten en delen van de OVS samen behandeld zouden kunnen worden.

VAN AGT GOES DEN HAAG

In de nieuw ontstane situatie moeten de zuidelijke elektriciteitsbedrijven de bouw mogelijk gaan maken. Van Agt en Kremers willen die zware kar wel trekken, als daar maar het een en ander tegenover staat.

Ze willen dat de keuze voor kernenergie financieel vertaald wordt voor de regio Brabant en Limburg. Dit voordeel moet ontstaan door de lagere brandstofkosten van kernenergie door te berekenen in de elektriciteitstarieven in Brabant en Limburg. Provincies die zich tegen kernenergie verzetten, zouden geen voordeel mogen trekken uit de lagere kosten van kernenergie. Een uitzondering hierop is de industrie, die natuurlijk niet de dupe mag worden van de politiek van provinciale bestuurders.

Het voordeel waarover men het heeft is het gevolg van de lage brandstofkosten van kernenergie op dit moment. De prijs van uranium kan in de komen-

voor de neus van de provincie te houden. (zie brief van Verberg aan Van Aardenne dd. 22-10-84). Van Aardenne wil Van Agt die worst wel geven.

Het kabinet stemt toe in de wens en van de commissarissen.

In november '83 hebben de elektriciteitsbedrijven zich uitgesproken voor een landelijk tarief. Dit moet in '86 gerealiseerd worden. Uit planologisch en milieu-oogpunt is het bijna onmogelijk om de vraag naar elektriciteit en het aantal centrales binnen een regio op elkaar af te stemmen. In de Randstad is er bijna geen plaats voor grote elektriciteitscentrales, terwijl daar wel een grote vraag bestaat. De Randstad zit daarom met relatief hoge opwekkingskosten. Kosten waaraan zij niets kan veranderen. Daarom zijn er afspraken gemaakt om te komen tot één stroomtarief voor heel Nederland

Van Agt krijgt echter toch zijn zin van het kabinet en de regeringspartijen moeten zich wederom in allerlei bochten wringen om deze wijziging te verkopen.

DWARSLIGGERS GECHANTEERD

De volgende stap die de minister nu moet maken is een manier vinden om de totstandkoming van het uniform landelijk elektriciteitstarief te blokkeren. Deze manier wordt gevonden in de weigering van Zuid-Holland om de statuten van de nieuwe N.V. SEP te ondertekenen. De Zuid-Hollandse Elektriciteitsmaatschappij wil namelijk garanties voor een democratische structuur van de op te richten N.V. SEP. Als zij weigeren te ondertekenen

Uit een ander buitgemaakt document blijkt dat Verberg de mogelijkheid bekijkt om via een wettelijke weg het lastige Zuid-Hollandse elektriciteitsbedrijf te laten afsterven. Hij stelt voor nieuwe investeringen te blokkeren. Na al deze machtsmiddelen stelt de minister voor om in augustus nog eens rustig met alle elektriciteitsbedrijven te praten over reorganisatie.

Al dit gekonkel heeft dus wel tot resultaat geleid voor de minister. Ten eerste bestaat er nu een organisatie voor de bouw van kerncentrales. Te Ten tweede is nu het regio-voordeel mogelijk, aangezien het landelijk tariefsysteem voorlopig van de baan is. Het is nog wel de bedoeling dat er een N.V. SEP komt die kerncentrales kan bouwen voor het geval er toch nog een centrale neergezet moet worden in een dwarsliggende provincie. In geval de elektriciteitsbedrijven uit de Randstad hierover tegensputteren, overweegt de minister om via de wet in te grijpen.

Verslag gesprek v. Aardenne, Ketting en Verberg

vermogens naar energiedragers. VROM wil vastgelegd zien dat het nieuwe SEV er moet zijn binnen 3 jaar na inwerkingtreding van de Elektriciteitswet. Wij denken dat dit niet gehaald kan worden gelet op de omvangrijke afweging die gemaakt zal moeten worden. Daarnaast is het niet gewenst dat het opnemen van de vestigingsplaatsen in het nieuwe SEV samenvalt met de pkb-procedure voor de kerncentrales, omdat anders wellicht toch in tegenstelling tot de gemaakt afspraken de kans bestaat dat de nu voorgestelde procedure voor het SEV ook toegepast moet worden op de lokaties voor kernenergie. Wij denken derhalve eerder aan 5 jaar dan aan 3 jaar.

Ministerie van Economische Zaken

Verberg
14 juni 1985

Classificatie	
Medeparaat en datum	
1	3
2	4

Blauw briefpapier svp

PERSOONLIJK
De heer Commissaris der Koningin van de
provincie Noord-Brabant, nr. A.A.M. van Agt
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch.
De heer Commissaris der Koningin van de
provincie Limburg, dr. J. Kremers
Bouillonstraat 3
6211 LH Maastricht.

EEK, Bez. 6
2e etage
DGE, Bez. 6
5e etage

E
385/II/670/EEK
79.6115

*ken meik het lijkt mij van te bewaken
is nu een brief in het kader
uit p. 2/3*

Amici,

Het lijkt mij goed onze afspraken vast te leggen die wij
22 april jl. hebben gemaakt in het kader van jullie opvat-
ting de realisering van kerncentrales met name te Moerdijk
te willen bevorderen er daarbij van uitgaande dat de Tweede
Kamer ten principale uitbreiding van het kernvermogen in
Nederland zal toestaan.

Deze afspraken waren:

1. voor wat betreft eventuele kerncentrales
De C.d.K's hebben hun bereidheid uitgesproken zich in te
zetten voor de mogelijkheid van de vestiging van een
kerncentrale op de lokatie Moerdijk. De mogelijkheid van
de bouw van twee kernenergie-eenheden in Moerdijk werd
daarbij niet uitgesloten.
- De Minister voorziet dat en op de lokatie te Moerdijk
en te Borsele nieuwe kernenergie-eenheden gevestigd
worden.

*Dit is de konsept-brief die Verberg voor
v.Aardenne schreef om diens afspraken
met v.Agt en Kremers te bevestigen.
Vandaag, woensdag 10 juli, blijkt dat de brief
vrijwel ongewijzigd is verzonden. Ambtenaren
hebben het natuurlijk over 'wat ongelukkige
formuleringen'. Op deze plek afgedrukt, zal de
brief voor zich spreken.
Let vooral op de handgeschreven boodschap van
Verberg aan v.Aardenne aan het begin van de
brief: "Heer Minister het lijkt mij aan te
bevelen indien deze brief nog vóór het kamer-
debat uitgaat." Let ook op de paraafjes (=gezien
en goed bevonden) van v.Aardenne.*

- 2 -

In feitè is dus gesproken over de mogelijkheid van
tenminste drie dan wel tenminste twee kernenergie-een-
heden in Moerdijk en Borsele samen.

De Minister verklaart zich bereid om, indien een
nieuwe kerncentrale door een productiebedrijf gereali-
seerd wordt in goede samenwerking met de daarbij
betrokken provinciale overheden, aan het betrokken
productiebedrijf (c.q. bedrijven) in de regio een
"regio-voordeel uit de aldaar geproduceerde kernener-
gie te doen toekennen, te realiseren
via het actieve pooling-systeem.

Ten aanzien van vormgeving en kwantificering van dit
voordeel wordt gedacht aan het verschil in bedrijfs-
tijd dat volgens de normen van de op te zetten poo-
ling van produktiekosten met enerzijds die van een
nieuwe 600 MW kolengestookte eenheid (inclusief rook-
gasontzweveling) bereikt zal worden en anderzijds
met een dito bedrijfstijd van een nieuwe circa
1000 MW kernenergie-eenheid.

Als voorbeeld kan hierbij dienen:
Stel bij een 600 MW kolengestookte eenheid wordt met
een bedrijfstijd van 60% en bij een kernenergie-
eenheid met een dito bedrijfstijd van 70 à 75% gerekend.
In dat geval zal een voordeel van 70 à 75% minus
60% = 10 à 15% uit de, gezien de bedrijfstijd, economisch
voordeligere geproduceerde kilowatturen uit de kernenergiecentra-
le(s) aan het regionale bedrijf ten deel vallen.

Het overige voordeel behorende bij de bedrijfstijd
conform de desbetreffende pooling-norm wordt via die
pooling landelijk toegerekend waarbij is aangetekend
dat er rekening mee is gehouden dat in de regio van
het bedrijf met de kernenergiecentrale de giganten
reeds een voordeel zullen genieten via de landelijke
toerekening van voordelen uit kernenergie.

Voorts is aangetekend dat aan het regionale voordeel door het betrokken bedrijf zelf een bestemming gegeven zal mogen worden. Wel zal dit bedrijf naar rato van het "eigen" voordeel ook zelf het risico moeten dragen.

Over precieze vormgeving en kwantificering zal op een opportuun moment overleg moeten worden gepleegd tussen EZ, PLEM en PNEM alsmede de SEP-directie.

2. Voor wat betreft kolencentrales

De Minister van Economische Zaken zal in geval een kerncentrale te Moerdijk wordt gerealiseerd, alles doen, in het kader van het Elektriciteitsplan, wat in zijn vermogen ligt om werkgelegenheid op de bestaande kolenvestigingsplaatsen te Buggenum en Geertruidenberg te behouden. Het is de bedoeling dat dit zal worden gerealiseerd door op de vereiste termijn nieuw kolenvermogen van in totaal tenminste 600 MW (in een bepaalde verdeling) aan PNEM/PLEM te doen toewijzen. De bepaalde verdeling zal in overleg tussen PNEM en PLEM vastgesteld worden, waarbij gerekend zal moeten worden met een toewijzing van een deel van dit vermogen aan de Amercentrale te Geertruidenberg en het andere deel aan de Maascentrale te Buggenum. Znodig zal de minister in het kader van het Elektriciteitsplan ook alles doen wat in zijn vermogen ligt om in beide centrales een tijdelijke levensduurverlenging van enkele jaren (maximaal 5 jaren) van de bestaande, in het begin van de negentiger jaren te amoveren eenheden te bewerkstelligen, ervan uitgaande dat zodoende de periode overbrugd kan worden tot het moment dat het vervangende, hierboven bedoelde, nieuwe kolenvermogen van 600 MW beschikbaar is.

Tenslotte herhaal ik onze afspraak dat jullie beiden er naar toe werken dat niet alleen de productiebedrijven van PLEM en PNEM in één structuur N.V. worden ondergebracht, maar dat daarin ook het PZEM productiebedrijf moet worden opgenomen

- 4 -

zodat er in het zuiden van ons land een krachtig productiebedrijf ontstaat met voldoende vermogen om te functioneren. Dat is bovendien bevordelijk voor een goedkope seriematige bouw van het aantal kerncentrales op Moerdijk en Borssele waartoe uiteindelijk besloten wordt.

Waar een en ander bestaat chans een reden te meer nu zowel C.S. van Zeeland, als B&W van Borssele zich (onder voorwaarden) uitspreken voor de vestiging van kerncentrales te Borssele.

Met vriendelijke groet,

191
C/16

In een van de documenten wordt overigens apart melding gemaakt van de voordracht van Wiegel tot president-kommissaris van de nieuwe SEP.

Het wordt eentonig, maar ook de inspraak moet van de Minister verdwijnen als dit de bouw van nieuwe kerncentrales tegenhoudt. In de nieuwe elektriciteitswet komt een regeling (de SEV) waarin alle centrales op milieu- en planologische aspecten worden gewogen. Ook allerlei alternatieve brandstofbronnen. Dit gedeelte van de wet is ingediend door het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en zou 3 jaar na aanneming van de wet in werking moeten treden.

EZ ziet dit absoluut niet zitten. Het betekent namelijk dat deze procedure ook toegepast moet worden op de nieuw te bouwen kerncentrales! Opnieuw ontstaat er dus een konflikt over de elektriciteitswet met kernenergie als inzet, ditmaal zelfs met een ander Ministerie. Verberg noemt het echter een 'haar in de soep'. Gevolg is in ieder geval wel dat de wet door al deze ruzies niet meer voor de zomervakantie door de kamer behandeld kon worden.

ALDEL: EEN TWEDE RSV-DRAMA?

Het is duidelijk: de elektriciteits-intensieve industrie speelt een belangrijke rol in de keuze voor kernenergie. Uit de affaire Aldel blijkt dat de regering, vooruitlopend op de bouw van nieuwe kerncentrales, nu reeds het kunstmatige kostenvoordeel van kernenergie aan het verdelen is. Aldel (uit de Hoogoven-groep) krijgt tot 1 januari 1989 goedkope stroom uit het zgn. potjes-gas. Na deze tijd wil zij een garantieprijs die overeen komt met de prijs van kernenergie. Aldel chanteert de overheid met ontslagen in de regio Delfzijl en schade claims indien er geen stroomtarief komt zoals is toegezegd. Als de staat haar prijsvereenkomst niet nakomt, verplicht zij zich tot het vergoeden van schade uit afvloeiing van perso-

neel, verlies op de waarde van Aldel, likwiedatiekosten, afkoop van contracten en dergelijke. Een blanco cheque dus, vergelijkbaar met de RSV-toezeggingen. Ruding dreigt echter met opstappen als deze blanco cheque geak-

septeerd wordt door de ministerraad. De landsadvokaat brengt evenwel naar voren dat er al sprake is van een overeenkomst waar men niet meer op terug kan komen.

Brief van Van Aardenne

In het bijzonder gedacht aan te importeren stroom. Indien de laagst verkrijgbare elektriciteitsprijs volgens één van deze beide mogelijkheden hoger is dan het elektriciteitsstarief, dat Aldel in rekening zou worden gebracht indien dit gebaseerd zou zijn op de kostprijs van in Nederland te bouwen kerncentrales - mede in aanmerking nemend de feitelijke prijs die aan soortgelijke van kernenergie afhankelijke afnemers in Europa dan in rekening wordt gebracht - ben ik bereid te voorzien in een overbrugging voor de periode vanaf 1 januari 1989 tot het moment waarop het huidige gascontract zou zijn afgelopen. Deze overbrugging zal niet meer bedragen dan 3 ct/kwh.

Ik ga ervan uit dat de consequenties van de tariefstelling voor het kabinet aanvaardbaar zijn met name in het licht van de werkgelegenheidssituatie in de regio Delfzijl. Bij de vaststelling van dit tarief zal een analoge procedure worden gevolgd als bij de gasleveringsovereenkomst tot dusver.

Brief van de Landsadvokaat

Dit voorstel is (bij afwezigheid van Van Aardenne) niet door de Raad overgenomen. Ruding heeft daarbij op nader overleg aangedrongen, daartoe gelnipenomen. Ruding heeft daarbij op nader overleg aangedrongen, daartoe gelnipenomen. Ruding heeft daarbij op nader overleg aangedrongen, daartoe gelnipenomen. Ruding heeft daarbij op nader overleg aangedrongen, daartoe gelnipenomen.

Toen op ambtelijk niveau duidelijk werd wat precies op 14 februari was afgesproken, bleek dat de toezegging van bevindelieden het gevaar van een blanco cheque in zich draagt. Problematisch zijn vooral: de vergoeding van de gevolgen voor Sidal (= inkoop in nieuwe smelter), de afvloeiingeregeling, het onaangetaal bijen van de vermogenspositie van de Hoogovens-groep en het niet uittalluten van een vergoeding voor ~~resterend~~ gecontracteerd volume potjesgas.

Brief van Hoogovens aan de minister

Indien de in de voorwaardenbrief omschreven energieprijeregeling onverhoopt niet leidt tot een voor Aldel draagbaar prijsniveau en de Staat alsdan niet bereid blijkt Aldel verder tegemoet te komen, en indien daardoor de sluiting van Aldel onvermijdelijk wordt, zal de Staat aan Aldel en Hoogovens de schade vergoeden die daaruit voor hen voortvloeit, waaronder de daaruit voortvloeiende afvloeiingskosten van het personeel van Aldel, de daaruit voortvloeiende afkoop van contracten van Aldel, de daaruit voortvloeiende gevolgen voor Sidal ten aanzien van de voorziening van primair aluminium, het daaruit voortvloeiende verlies op de waarde van Aldel ten tijde van sluiting, de liquidatiekosten, en dergelijke.

INBREKEN KAN IEDEREEN

Tenslotte geven wij hier onder het motto 'inbreken kan iedereen' een lijstje van adressen van hoge ambtenaren van EZ en de weken dat ze vakantie opgenomen hebben. Om effect te controleren of ze inderdaad weg zijn vermelden we ook de telefoonnummers. Voor mensen met gewetensnood: onderstaande personen zijn de directeur-generaal van energie, zijn plaatsvervanger en topmedewerkers van de directie elektriciteit en kernenergie. Als zodanig zijn zij verantwoordelijk voor de bouw van nieuwe kerncentrales. Verstoor de rust van deze onruststokers!

Drs. G.H.B. Verberg, Zoetermeer
van 29/07 tot 19/08

Mr. drs. C.W.M. Dessens, Voorschoten
van 15/07 tot 05/08

Drs. H.F.G. Geijzers, Heemstede
van 01/07 tot 22/07

Drs. J.J. de Jong, Gouda
van 05/08 tot 26/08

Drs. P.A. Scholten, Rotterdam
van 01/07 tot 29/07

Jhr. mr. K.F.H. Schorer, Voorschoten
van 05/08 tot 19/08

Leden van de commissie smeerspuit zijn:

Drs. W.A.J. Bogers, Heerlen

Mr. drs. L. Langman, Rotterdam

Mr. G.A. Wagner, Wassenaar

P.S. Hartstikke leuk om te horen dat ook m'n achterkleinkinderen bezig zijn maar waar blijven m'n kinderen, klein kinderen, nichten, neven, ooms, tantes, zussen, broers, omaas, opaas, m'n vriend en alle bekenden en vriend (inn-)en?

De wraak van jhr. mr. De Brauw